

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2003-2004

15 OCTOBRE 2003

Proposition de loi modifiant les articles 52 et 53, 8°, du Code des impôts sur les revenus 1992

(Déposée par M. Frank Vanhecke et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

En Flandre, le secteur horeca rencontre de très grandes difficultés depuis plusieurs années. Les problèmes ont pris des proportions telles qu'ils compromettent gravement la viabilité d'un grand nombre d'entreprises de ce secteur. Ce n'est dès lors pas par hasard que beaucoup d'entre elles sont en déficit et que le nombre de faillites est devenu alarmant. Au cours du premier semestre 2003, le nombre de faillites dans le secteur horeca a atteint pas moins de 15,7% du nombre total de faillites dans le pays.

Le secteur horeca est pourtant un secteur économique important. Il compte près de 50 000 entreprises qui réalisent un chiffre d'affaires global de plus de 7 milliards d'euros. Outre des milliers d'indépendants, ce secteur occupe environ 85 000 salariés. Il constitue donc un pôle socio-économique non négligeable et les responsables politiques se doivent de créer un cadre structurel et légal dans lequel il puisse prospérer.

Une enquête effectuée en août 2002 auprès des entreprises du secteur horeca a indiqué que les problèmes de celui-ci sont de natures diverses. Les exploitants estiment cependant que quatre problèmes devraient être résolus en priorité. Ils citent par ordre d'importance : les problèmes qui résultent du taux de TVA actuel, qui est très élevé (21%), ceux

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2003-2004

15 OKTOBER 2003

Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 52 en 53, 8°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(Ingediend door de heer Frank Vanhecke c.s.)

TOELICHTING

De horecasector in Vlaanderen kampt al verscheidene jaren met enorme problemen. Deze zijn de laatste tijd dermate nijpend geworden dat de leefbaarheid van veel van deze bedrijven ernstig in het gedrang is gekomen. Het is dan ook geen toeval dat heel wat van de ondernemingen uit deze bedrijfstak met verlies werkten en dat het aantal faillissementen er alarmerende afmetingen aanneemt. In de eerste jaarhelft van 2003 was de horecasector verantwoordelijk voor niet minder dan 15,7% van het totaal aantal faillissementen.

Nochtans is de horecasector een belangrijke economische bedrijfstak van ons land. Hij is goed voor ongeveer 50 000 ondernemingen met een jaarlijkse omzet van meer dan 7 miljard euro. Hij stelt naast vele duizenden zelfstandigen ongeveer 85 000 werknemers tewerk. Sociaal-economisch valt deze sector dus niet te verwaarlozen en komt het de beleidsverantwoordelijken toe een structureel en wetgevend kader te scheppen waarin deze bedrijfstak kan gedijen.

Uit een rondvraag die in augustus 2002 onder de horecabedrijven werd gehouden, blijkt dat de problemen van deze sector van uiteenlopende aard zijn. De vier volgende knelpunten worden door de uitbaters van horecabedrijven echter, in volgorde van belangrijkheid, als de meest prioritaire aangeduid: de hoogte van het actuele BTW-tarief (21%), de te hoge

qu'engendrent les charges ONSS excessives sur le personnel, ceux qui sont dus à la pression fiscale trop lourde et ceux qui viennent de la déductibilité insuffisante des frais de restaurant.

La présente proposition de loi vise à résoudre le dernier de ces quatre problèmes.

Actuellement, les frais de restaurant et de réception à caractère professionnel ne sont déductibles fiscalement qu'à concurrence de 50 %, alors qu'ils étaient intégralement déductibles avant 1989. La seule exception prévue concerne les frais de restaurant que les représentants du secteur alimentaire exposent dans le cadre de l'exercice de leur activité professionnelle. Ils restent totalement déductibles.

Il est d'autant plus nécessaire de prévoir un régime général plus favorable pour ce qui est des frais de restaurant et de réception à caractère professionnel que la situation existante engendre des discriminations. C'est ainsi que les frais de restaurant exposés dans des restaurants étrangers sont toujours déductibles fiscalement à 100 %. De plus, comme plusieurs pays voisins admettent la déductibilité fiscale de l'ensemble des frais de restaurant, on peut parler d'une concurrence déloyale, surtout dans les zones frontalières. En Belgique, les restaurants d'entreprise bénéficient également de la déductibilité fiscale à 100 %.

La présente proposition de loi entend rétablir la déductibilité fiscale à 100 % des frais de restaurant et de réception à caractère professionnel pour tous les assujettis à la TVA. La diminution des recettes pour l'État qui en résultera sera compensée en partie — c'est certain — par les retombées positives de la hausse prévisible du chiffre d'affaires des entreprises du secteur horeca et de la progression de l'emploi en son sein.

Il va de soi que cette mesure ne suffira pas à assainir le secteur horeca et à lui rendre sa viabilité. Il en faudra d'autres. La présente proposition ne constitue par conséquent que le premier élément important d'un ensemble de mesures dont on aura besoin pour pouvoir résoudre les problèmes du secteur.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

L'article 52 du CIR 1992 énumère les frais professionnels fiscalement déductibles. En ajoutant à cette énumération les frais de restaurant et de réception à caractère professionnel, on permet désormais à tous

RSZ-lasten op personeel, de te hoge belastingdruk en de onvoldoende aftrekbaarheid van restaurantkosten.

Het is de bedoeling van dit wetsvoorstel om een oplossing te bieden aan het laatste van deze vier problemen.

Op dit ogenblik bestaat er voor beroepshalve gedane restaurant- en receptiekosten slechts een fiscale aftrekbaarheid van 50 %, in 1989 ingevoerd ter vervanging van de toen vigerende volledige aftrekbaarheid. Hierop is slechts in één uitzondering voorzien, met name voor restaurantkosten gemaakt door vertegenwoordigers van de voedingssector bij het uitoefenen van hun beroepswerkzaamheid, waarvoor nog steeds een fiscale aftrekbaarheid van 100 % bestaat.

Een meer tegemoetkomende algemene regeling voor de aftrek van beroepshalve gedane restaurant- en receptiekosten is des te meer noodzakelijk, vermits er zich momenteel op dit vlak een aantal discriminations voordoen. Zo is het een feit dat restaurantkosten die gemaakt worden in buitenlandse restaurants wél voor 100 % fiscaal aftrekbaar zijn. Tevens zijn in een aantal van de ons omringende landen de restaurantkosten eveneens voor 100 % fiscaal aftrekbaar, wat vooral in grensgebieden een oneerlijke concurrentie veroorzaakt. Ook voor bedrijfsrestaurants in eigen land bestaat een fiscale aftrekbaarheid van 100 %.

De opzet van dit wetsvoorstel bestaat erin de fiscale aftrekbaarheid opnieuw voor de volle 100 % in te voeren, en dit voor alle beroepshalve gedane restaurant- en receptiekosten voor alle BTW-plichtigen. De minderinkomsten voor de staat die hiervan het gevolg zullen zijn, worden ongetwijfeld gedeeltelijk gecompenseerd door een terugverdieneffect ingevolge de te verwachten stijgende omzet van horecabedrijven en hogere tewerkstelling in deze bedrijfstak.

Het spreekt vanzelf dat deze maatregel alleen niet kan volstaan om de horecasector terug levensvatbaar en gezond te maken. Een pakket aan maatregelen is daartoe noodzakelijk. Dit wetsvoorstel dient dan ook te worden beschouwd als een eerste, zij het belangrijke, aanzet in het kader van een geheel van maatregelen die nodig zijn om de problemen van de sector op te lossen.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 2

Artikel 52 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 geeft een opsomming van de beroepskosten die fiscaal aftrekbaar zijn. Door opname in deze opsomming van de beroepshalve gedane restau-

les assujettis à la TVA de déduire intégralement les frais professionnels de cette nature.

Article 3

L'article 53 du même code énumère les dépenses qui ne peuvent pas être considérées comme des frais professionnels. Selon le point 8° de cet article, 50 % des frais de restaurant et de réception à caractère professionnel et 50 % des frais de cadeaux d'affaires sont des dépenses non déductibles au titre de dépenses professionnelles, exception faite des frais de restaurant que les représentants du secteur alimentaire exposent dans le cadre de l'exercice de leur activité professionnelle et des frais exposés pour l'achat d'articles publicitaires portant la dénomination de l'entreprise donatrice.

Comme l'article 2 de la présente proposition de loi instaure la déductibilité fiscale de l'ensemble des frais de restaurant et de réception à caractère professionnel, il est logique que cette catégorie de dépenses ne soit plus mentionnée à l'article 53 du CIR 1992. En outre, l'exception prévue en faveur des représentants du secteur alimentaire n'a plus aucun sens, dès lors qu'elle est inscrite dans le nouveau régime proposé par l'article 2 de la présente proposition de loi. Seules sont encore inscrites au 8° de l'article 53 les dispositions relatives aux cadeaux d'affaires.

Article 4

Étant donné les graves difficultés que rencontre le secteur horeca, les auteurs de la proposition de loi proposent de faire rétroagir le régime prévu par celle-ci à partir de l'exercice d'imposition 2004, afin qu'il soit applicable à l'ensemble des dépenses en question de l'année 2003.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

rant- en receptiekosten wordt het voortaan voor alle BTW-plichtigen mogelijk beroepskosten van die aard volledig fiscaal aftrekbaar te maken.

Artikel 3

Artikel 53 van hetzelfde wetboek geeft een opsomming van uitgaven die niet als (fiscaal aftrekbare) beroepskosten in aanmerking kunnen komen. Letter 8 van dit artikel voorziet op dit ogenblik dat dit het geval is voor 50% van de beroepsmatig gedane restaurant- en receptiekosten en van de kosten voor relatiegeschenken, maar voorziet daarop twee uitzonderingen, met name voor restaurantkosten van vertegenwoordigers van de voedingssector voor zover zij betrekking hebben op de uitoefening van hun beroepswerkzaamheden, en voor reclameartikelen met de benaming van de schenkende onderneming.

Ingevolge de invoeging van de volledige fiscale aftrekbaarheid van beroepshalve gedane restaurant- en receptiekosten door artikel 2 van dit wetsvoorstel, is het logisch dat deze uitgavenpost wordt geschrapt uit artikel 53 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992. Tevens heeft de uitzonderingsregel voor vertegenwoordigers van de voedingssector dan geen enkele zin meer, aangezien die vervat is in de nieuwe algemene regeling, zoals voorgesteld door artikel 2 van dit wetsvoorstel. Alleen de bepalingen inzake relatiegeschenken worden nog weerhouden in de nieuwe letter 8 van artikel 53.

Artikel 4

Gezien de hoge nood in de horecasector wordt voorgesteld deze regeling met terugwerkende kracht te laten ingaan vanaf het aanslagjaar 2004, zodat zij betrekking kan hebben op de uitgaven van heel het jaar 2003.

Frank VANHECKE.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

L'article 52 du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 24 décembre 2002, est complété par un 12° rédigé comme suit :

«12° les frais de restaurant et de réception à caractère professionnel».

Art. 3

L'article 53, 8°, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«8° 50 % des frais de cadeaux d'affaires, à l'exclusion des articles publicitaires portant de manière apparente et durable la dénomination de l'entreprise donatrice;».

Art. 4

La présente loi produit ses effets à partir de l'exercice d'imposition 2004.

18 août 2003.

Art. 2

Artikel 52 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij de wet van 24 december 2002, wordt aangevuld met een 12°, luidend als volgt :

«12° beroepshalve gedane restaurant- en receptiekosten».

Art. 3

Artikel 53, 8°, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

«8° 50 procent van de kosten voor relatiegeschenken met uitsluiting evenwel van reclameartikelen die opvallend en blijvend de benaming van de schenkende onderneming dragen;».

Art. 4

Deze wet treedt in werking met ingang van het aanslagjaar 2004.

18 augustus 2003.

Frank VANHECKE.
Frank CREYELMAN.
Anke VAN DERMEERSCH.